SVENSKA KRAFTNÄT

Ledningsprojekt
Tillstånd

2020-01-30 Svk 2017/~~2397~~ 2462 SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Redogörelse för genomfört kompletterande samråd enligt 6 kap. miljöbalken angående ny likströmsförbindelse mellan Sverige och Tyskland, Hansa PowerBridge

Affärsverket Svenska kraftnät planerar den nya elförbindelsen Hansa PowerBridge mellan Hurva i Hörby kommun och Güstrow i norra Tyskland. Elförbindelsen byggs som en 700 MW likströmskabel och görs i samarbete med den tyska systemoperatören 50Hertz. För att bygga eller använda elektriska starkströmsledningar i Sverige krävs enligt ellagen (1997:857) tillstånd, nätkoncession för linje. Vidare krävs för Hansa PowerBridge även tillstånd för den vattenverksamhet som verksamheten innebär.

Enligt 6 kap 4 § miljöbalken ska alla som avser att bedriva verksamhet eller vidta åtgärder som kräver tillstånd enligt miljöbalken samråda med länsstyrelsen, tillsynsmyndigheten, kommuner, fastighetsägare och övriga som kan anses vara berörda av aktuell ledning. Denna samrådsredogörelse syftar till att beskriva samrådets genomförande samt sammanfatta och bemöta inkomna synpunkter som avser den andra etappen av det här är aktuellt samrådet.

Beslut om denna redogörelse har fattats av enhetschefen Katarina Larsson efter föredragning av Sofie Bydell.

Sundbyberg, dag som ovan

Katarina Larsson

Sofie Bydell

SVENSKA KRAFTNÄT

BOX 1200
172 24 SUNDBYBERG
STUREGATAN 1

WWW.SVK.SE
REGISTRATOR@SVK.SE

TEL 010 475 80 00
FAX 010 475 89 50

Innehåll

1 Samrådets genomförande 3

1.1 Samråd om flera utredningskorridorer 3
1.2 Samråd om utbyggnadsförslag 4
1.3 Kompletterande samråd till sjöss 5
1.4 Efter samrådet 5
1.5 Hur Svenska kraftnät behandlar personuppgifter 6

2 Inkomna synpunkter 6

2.1 Länsstyrelse och kommuner 6
2.2 Övriga myndigheter, intresseföreningar och sektorsintressenter 8

Bilageförteckning 11

1 Samrådets genomförande

Samrådsprocessen för den nya elförbindelsen genomförs i flera etapper, i ett första skede kring flera utredningskorridorer och i ett andra skede om ett utbyggnadsförslag. Svenska kraftnät har efter det att samrådstiden för samrådet om utbyggnadsförslag gått ut fått information om att en del av sträckningen till sjöss berör ett militärt övningsområde. Området administreras på NATO:s vägnar av den tyska marinen och används enligt uppgift regelbundet av NATO för övningar. Med anledning av detta utreder Svenska kraftnät en alternativ sträckning för del av sjökabeln, och har av denna anledning genomfört ett kompletterande samråd.

De yttranden som redovisas i föreliggande dokument avser det kompletterande samråd om ett alternativt utbyggnadsförslag till sjöss. Yttranden från samrådet kring flera utredningskorridorer respektive samråd kring utbyggnadsförslag redovisas i motsvarande dokument daterat 2018-05-02, dnr 2017/2395 respektive 2019-04-15, dnr 2017/2397.

I oktober 2017 genomförde Svenska kraftnät även ett tidigt informationsmöte med Länsstyrelsen Skåne. Mötet syftade till att ge tidig information om varför ledningen behövs samt hur samråds- och tillståndsprocess avsågs att genomföras.

1.1 Samråd om flera utredningskorridorer

Den första samrådetappen, enligt 6 kapitlet miljöbalken, inleddes med ett utskick av samrådsunderlag samt samrådsinbjudan den 22 januari 2018. Samrådsunderlag och inbjudan skickades till berörda fastighetsägare och remissinstanser enligt sändlista. En förkortad version av samrådsunderlaget skickades till berörda fastighetsägare den 22 januari 2018, av detta underlag framgick hur det fullständiga underlaget kunde hämtas hem eller beställas. De fastigheter som låg inom de olika utredningskorridorerna ansågs berörda (ca 1 400 fastighetsägare). Svenska kraftnät önskade synpunkter senast den 5 mars 2018.

Anstånd begärdes av flera kommuner, länsstyrelsen med flera och anstånd beviljades som längst till den 27 mars.

Under samrådstiden genomfördes även samrådsmöten med alla utom en berörd kommun samt ett nytt möte med Länsstyrelsen i Skåne.

Samrådet kompletterades med informationsmöten i form av öppet hus där Svenska kraftnät presenterade projektet genom utställning av informationsmaterial i olika stationer. Representanter från flera olika delar av projektorganisationen fanns på plats för att svara på frågor. Om samrådet och inför informationsmötena som hölls i Hörby, Sjöbo och Svedala den 1, 5 respektive 6 februari skedde annonsering i följande tidningar: Sydsvenskan och Skånska dagbladet (27 januari 2018).

Efter samrådstiden sammanställde Svenska kraftnät en samrådsredogörelse där de inkomna synpunkterna och Svenska kraftnäts svar och kommentarer till dessa redovisades. Samrådsunderlaget och samrådsredogörelsen finns inför ansökan publicerade på webben (www.svk.se/hansapowerbridge) och kan även på begäran skickas ut till berörda.

Under samråd om utbyggnadsförslag framkom att sändlistan under samrådet om utredningskorridorer tyvärr inte var komplett. Följden blev att ett antal fastighetsägare, ca 90 st, inte fick direktutskick med underlaget, däremot skedde annonsering i dagspressen där möjlighet att hämta hem samrådsunderlaget gavs. Så snart Svenska kraftnät uppmärksammats på misstaget tillskrevs de berörda fastighetsägarna med ett utskick under februari 2019 och gavs där möjlighet att lämna synpunkter. Möjligheten att lämna synpunkter begränsades därmed inte, dels pågick samråd om utbyggnadsförslag fortfarande och dels gavs möjlighet till längre svarstid för att sätta sig in i underlaget.

1.2 Samråd om utbyggnadsförslag

Den andra samrådsetappen inleddes genom utskick den 14 januari 2019 av ett underlag samt en inbjudan till samråd. I samrådsunderlaget fanns uppgift om var kartor och genomförda utredningar, som inte bilagts underlaget, kunde nås på webben samt hur det kunde begäras ut. Samrådsunderlag och inbjudan skickades till berörda fastighetsägare och remissinstanser enligt sändlista. De fastigheter som låg inom utredningskorridoren ansågs berörda (ca 500 fastighetsägare).

Under samrådstiden genomfördes även samrådsmöten med Hörby, Sjöbo och Ystads kommuner samt ett nytt möte med Länsstyrelsen i Skåne.

Synpunkter önskades senast den 8 mars 2019. Anstånd begärdes av Hörby och Malmö kommun och beviljades som längst till den 20 mars.

Informationsmöten i form av öppet hus hölls den 31 januari i Hörby Folkets Hus och den 4 februari i Svedala Folkets Park. Under dessa möten presenterade projektet ge-

nom utställning av informationsmaterial i olika stationer. Representanter från flera olika delar av projektorganisationen fanns på plats för att svara på frågor. Om samrådet och inför informationsmötena skedde annonsering i följande tidningar: Skånska dagbladet och Ystads allehanda (25 respektive 26 januari 2019).

Efter samrådstiden sammanställde Svenska kraftnät en samrådsredogörelse där de inkomna synpunkterna och Svenska kraftnäts svar och kommentarer till dessa redovisades. Samrådsunderlaget och samrådsredogörelsen finns inför ansökan publicerade på webben (www.svk.se/hansapowerbridge) och kan även på begäran skickas ut till berörda.

1.3 Kompletterande samråd till sjöss

Det kompletterande samråd inom ramen för avgränsningssamrådet som genomförts till följd av det militära övningsområdet som Svenska kraftnät uppmärksammats på inleddes genom ett utskick den 11 november 2019 av ett samrådsunderlag (bilaga 1) och inbjudan till skriftligt samråd (bilaga 2). Underlaget skickas ut till berörd länsstyrelse och kommun, övriga sektorsmyndigheter samt organisationer enligt sändlista (bilaga 3).

Om samrådet skedde annonsering i Sydsvenskan den 16 november 2019 (bilaga 4). Inga möten genomfördes under samrådet.

Synpunkter önskades senast den 3 januari 2020. Anstånd begärdes av Länsstyrelsen i Skåne och beviljades till den 17 januari.

1.4 Efter samrådet

Arbetet med att sammanställa inkomna yttranden påbörjades efter samrådstidens utgång. I denna samrådsredogörelse beskrivs hur samrådet har genomförts samt sammanfattas och kommenteras inkomna yttranden. Till samrådsredogörelsen är fogad en lista över samtliga inkomna yttranden (bilaga 5).

Efter samrådstiden har arbetet med att hitta den mest lämpliga sträckningen för elförbindelsen fortsatt och kompletterande bottenundersökningar kommer att genomföras under våren 2020. Inkomna synpunkter under samrådsprocessen har beaktats i detta arbete.

Fortsatt information om projektets framdrift kommer framöver att kommuniceras via webben (www.svk.se/hansapowerbridge). När Svenska kraftnät tagit fram det sträck-

ningsförlag som vi avser att söka koncession för kommer detta att meddelas de berörda.

1.5 Hur Svenska kraftnät behandlar personuppgifter

Svenska kraftnät behandlar personuppgifter i samband med samråd och framtagande av miljökonsekvensbeskrivning (MKB) samt ansökan om koncession. Uppgifterna behandlas som en följd av en rättslig förpliktelse och/eller som en del i utförandet av en uppgift av allmänt intresse. Om du lämnar uppgifter om dig själv i samband med samrådet kommer uppgifterna att behandlas i nödvändig utsträckning för samrådet, framtagandet av MKB:n och ansökan om koncession. Svenska kraftnät sammanställer en samrådsredogörelse. Samrådsredogörelsen innehåller de personuppgifter (namn) som inkommit i samband med att yttrande skickats in samt sammanfattning av det som yttrats och Svenska kraftnäts bemötande. Samrådsredogörelsen är allmänt tillgänglig. Den delas med de som deltagit i samrådet och publiceras på Svenska kraftnäts hemsida. Den skickas även till Energimarknadsinspektionen vid ansökan om koncession samt till mark- och miljödomstolen vid ansökan om tillstånd för vattenverksamhet m.m.

Ytterligare information om hur Svenska kraftnät hanterar personuppgifter finns på Svenska kraftnäts hemsida. Där hittar du också information om dina rättigheter, hur du kan framföra klagomål och kontaktuppgifter till personuppgiftsansvarige och dataskyddsombud. Läs mer på: www.svk.se/personuppgifter-och-offentlighetsprincipen

2 Inkomna synpunkter

I detta avsnitt redovisas inkomna synpunkter i samrådet. Yttrandena bemöts löpande i texten i direkt anslutning till respektive yttrande.

2.1 Länsstyrelse och kommuner

Något yttrande från berörd kommun har inte inkommit.

#33 och 39 Länsstyrelsen Skånes yttrande kompletterar tidigare synpunkter som lämnats i föregående yttranden och tas inte upp igen. Det rör t.ex. tidigare lämnade synpunkter rörande kommunernas översiktsplanering, riksintressen, särskilt värdefulla kulturmiljöer, påverkan på yrkesfisket samt konsekvenserna av anläggningen för hushållning med mark och vatten.

Länsstyrelsen konstaterar att förändringen av sträckningen innebär att kabeln läggs ner på en längre sträcka inom Natura 2000-området Sydvästskånes utsjövatten samt att arbete kommer att genomföras närmare Kriegers flak. Förändringen av sträckningen påverkar inte Länsstyrelsens tidigare bedömning gällande att åtgärden kräver tillstånd enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken.

För de delar av kabeln som läggs ner inom svenskt territorium kan prövningen av Natura 2000 hanteras tillsammans med vattenverksamheten i Mark- och miljödomstolen. För den del som ligger i svensk ekonomisk zon, är det dock Länsstyrelsen som prövar Natura 2000-frågan. Mot bakgrund av att verksamheterna står i samband med varandra, anser Länsstyrelsen att Svenska kraftnät bör undersöka med Mark- och miljödomstolen om den kan ta över Natura 2000 prövningen i dess helhet från Länsstyrelsen.

Länsstyrelsen bekräftar vidare att sublittorala sandbankar och rev inte är prioriterade i Natura 2000, vilket innebär att det inte är regeringen som prövar frågan om Natura 2000-tillstånd kan medges. Dock är båda naturtyperna utpekade som skäl för upprättande till Natura 2000-området. För utpekade naturtyper ska hänsyn även tas till områdets typiska arter.

Vad avser arkeologiska utredningar har sådana tidigare genomförts längs med hela den tidigare föreslagna sträckan. Länsstyrelsen påminner om att en ansökan om arkeologisk utredning för den nya sträckningen nu måste lämnas in.

Länsstyrelsen anser att det är positivt att Svenska kraftnät kommer att genomför en ny marin bottenundersökning. Bottenundersökningen bör även innefatta en inventering av havsbotten och förekomsten av utpekade naturtyper rev (1170) och sandbankar (1110) samt de typiska bottenlevande arter som är knutna till dessa habitat. Länsstyrelsen menar vidare att undersökning av några närliggande referensområden ökar möjligheterna att dra goda slutsatser av undersökningarna och är viktiga för påverkansbedömningen av de planerade åtgärderna på Natura 2000 området.

Länsstyrelsen har gett i uppdrag åt en konsult att inventera Natura 2000 området Sydvästskånes utsjövatten som en del av ett underlag i arbetet med att ta fram en bevarandeplan för området. Preliminära uppgifter kan innebära en uppdatering av utpekade naturtyper som behöver undersökas av Svenska kraftnät. Utöver de aspekter som Länsstyrelsen tidigare tagit upp i sina yttranden och som behöver ingå i kommande MKB behöver Svenska kraftnät därför undersöka utpekade naturtyper, samt även andra värden längs den nya sträckningen och närliggande referensområden inom Na-

tura 2000 området. Förslagsvis sker detta genom filmning och kompletterande bottenhugg.

Med avseende på MKB:ns omfattning vill Länsstyrelsen även särskilt lyfta fram att det i förslag till MKB:n saknas rubriker för både kumulativa effekter samt för avveckling av anläggningen och eventuell upptagning av kabeln. I övrigt hänvisar Länsstyrelsen till tidigare yttranden (dnr. 521-5812-2019, 407-808-2018 och 407-2114-2019).

Länsstyrelsen har vid tidigare samråd yttrat sig över vattenverksamheten. Den förändrade sträckningen förändrar inget ur vattenverksamhetssynpunkt (ärende 535-5677-2019).

Svenska kraftnäts kommentarer: Frågan om lämplig prövningsinstans för kommande Natura 2000-prövning undersöks av de jurister som är knutna till projekt Hansa PowerBridge och beslut om fortsatt handläggning kommer att fattas i god tid.

Svenska kraftnät avser att följa resultat från undersökningar som pågår inom Natura 2000-området Sydvästskånes utsjövatten. Svenska kraftnät planerar även att genomföra en bottenundersökningar på den nya sträckningen och tar här till sig att den nya sträckningen förslagsvis borde undersökas genom filmning och kompletterande bottenhugg. Underlag från bottenundersökningen kommer ingå i kommande MKB. Även länsstyrelsens önskemål referensområden kommer att beaktas.

Såväl kumulativa effekter som översiktligt kring avveckling av anläggningen kommer att beskrivas i kommande MKB. En ansökan om arkeologisk utredning för den nya sträckningen kommer att lämnas in till länsstyrelsen.

Svenska kraftnät noterar också länsstyrelsens inställning i ärendet om vattenverksamhet.

2.2 Övriga myndigheter, intresseföreningar och sektorsintressenter

Följande myndigheter och organisationer har meddelat att de avstår från att yttra sig: Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, (#23) och följande myndigheter och organisationer har inte haft några synpunkter eller något att erinra: Vattenfall Eldistribution (#25), Försvarsmakten (#30) och Kustbevakningen (#32).

#24 Transportstyrelsen har tagit del av de kompletterande samrådshandlingarna och har ur sjöfartssynpunkt inget att invända mot den nya planerade kabelsträckningen i havet. I övrigt hänvisas till synpunkterna i tidigare yttrande (dnr TSS 2019-188).

Svenska kraftnäts kommentarer: Svenska kraftnät har noterat Transportstyrelsens yttrande.

#27 SGU avstår från att lämna yttrande i ärendet och hänvisar till information om vad som bör beaktas vid nedläggning av rör och kablar på havsbotten på sin hemsida: https://www.sgu.se/samhallsplanering/hav-och-kust/anlaggning-till-havs/ror-och-kablar-pa-havsbottnen/.

Svenska kraftnäts kommentarer: Svenska kraftnät har noterat SGU:s yttrande och kommer att undersöka den information som hänvisas till.

#28 Vattenfall Vindkraft AB Vattenfall har tillstånd enligt lag (1992:1140) om Sveriges ekonomiska zon till uppförande och drift av en havsbaserad vindkraftpark vid Kriegers flak i Södra Östersjön.

Vattenfall har ingen erinran i sak mot Hansa PowerBridge, men vill anföra att den nu föreslagna sträckningen innebär att likströmsförbindelsen hamnar närmare Vattenfalls tillståndsgivna vindkraftspark med kablar. Eventuella effekter för vindkraftsparken måste således inkluderas i MKB:n. Vidare måste det planerade anläggandet av vindkraftsparken beaktas av Svenska kraftnät.

Vattenfalls övergripande bedömning är att vindkraftparken och Hansa PowerBridge kan samexistera utan att risk för att en oacceptabel påverkan på omgivningen uppstår. I den kommande MKB:n bör förhållandet till vindkraftsparken belysas, och eventuella kumulativa effekter beaktas. Vattenfall bidrar gärna med nödvändiga uppgifter i detta avseende, och hemställer även att Svenska kraftnät håller Vattenfall uppdaterat om relevanta ändringar av projektet.

Svenska kraftnäts kommentarer: Svenska kraftnät tackar för Vattenfall Vindkrafts yttrande och erbjudande om att bidra med uppgifter. Kumulativa effekter kommer att beskrivas i kommande MKB och hänsyn kommer att tas till anläggandet av vindkraftsparken i relevanta delar. Svenska kraftnät kommer att hålla Vattenfall, liksom övriga remissinstanser, uppdaterat om relevanta ändringar av projektet.

#29 Sveriges Fiskares Producentorganisation (SFPO) vidhåller samtliga uppfattningar som framförts till er tidigare i denna sak. SFPO vill också peka på det prekära läget för Östersjötorsken och anmodar Svenska kraftnät att ta vederbörlig hänsyn i detta avseende under projektets genomförande.

Svenska kraftnäts kommentarer: Svenska kraftnät har noterat SFPO:s yttrande. Eventuell påverkan på torskbeståndet i Södra Östersjön kommer att beskrivas i kommande MKB. Det är Svenska kraftnäts ambition att minimera all skadlig inverkan från projektet.

#31 Sjöfartsverket hänvisar därmed till föregående yttrande i detta ärende (Sjöfartsverkets diarienummer 18-00518-7). Den föreslagna nya sträckningen av sjökabeln föranleder inte några ändringar av Sjöfartsverkets syn på saken.

Svenska kraftnäts kommentarer: Svenska kraftnät har noterat Sjöfartsverkets yttrande.

Bilageförteckning

1 Samrådsunderlag

2 Samrådsinbjudan

3 Sändlista

4 Annonsering i dagstidning

5 Lista över inkomna yttranden